

Leidžia Spaudos b-vė „Šviesa“

Redakcijos ir Administracijos

adresas:

„LIETUVIS BRAZIL.“

Rua Bandeirantes, 92

(Bom Retiro)

Tel.: 4-1125

Caixa postal, 1764.

S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIOJ

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis

Prenumeratos kaina:

Brazilioj metams-10\$000
pusei - 6\$000 atskiriems
menesiams po 1\$000.

Užsienin:
metams - 20\$000 pusei
metu 12\$000.

Redaguoja

St. Vancevicius

5-ti METAI.

SÃO PAULO, 1933 m. Birželio - Junho mėn. 10 d.

NR. 23 (281)

J Talka.

Lietuvių tauta yra viena iš tų, kurios praeitis daugiau buvo erškėtinis nuklota, negu rožėmis. Ypatingai jos keliai buvo spiginuoti netolimoje praeityje. Prieš keičiamąsias metų jai teko tiek pakelti, tiek nukentėti, kad jai vargiai kas iš svetimųjų betikėjo į jos gyvybę.

Pati skaudžiausioji gadynė Lietuva buvo spaudos uždraudimas. Žiaurus dvigalvis Rusijos ras buvo išplėšęs paskutinį tautos gyvybės spindulėlį — spaudą. Mūsų tautos priešai gerai žinojo, kad tik tamsią, nekultūringą ir neapsiivietusią tautą galima visai nužudyti. Kadangi didžiausias šviesos ir kultūros šaltinis yra spauda, tai ir buvo pasiskubinta Lietuvai ją atimti.

Bet ir mūsų tautos senieji veteranai gerai suprato, kad tik įskiepijus žmonėms tautinę samonę ir susipratimą galima bus stoti atvirai kovon su lietuvių tautos engėjais ir skriaudikais. Senieji už Lietuvos laisvę kovotojai, nesibijodami nei kačių, nei ištremitų, nei baisios Sibiro katorgos, slapta gabeno iš Prūsijos ir iš kitur Lietuvos kūrto spaudą ir ją kiek galėdami platino. Ir tik dėka nenulstamam knygnešių darbu ir mūsų tautos senųjų vėdu pašventinimui Lietuva tapo nepriklausoma valstybė.

Bet spauda vaidina svarbų vaidmenį ne tik pavergtai tauta, bet ir jai laisvai esant. Spaudos galybė pasaulį šandien, yra neapsakomai didė kultūringos tautos remsis savo spaudą ir ją kiek galint plečia.

Lietuvoje taip pat spaudos platinimo dirvoj labai daug nuveikta ir padaryta. Tik mes, lietuviai išieiviai labai menkai tesirūpinam savo spauda. Mes nemokam įvertinti jos svarbos čia išieivijoj, — norim suprasti savo pareigų neįsiekome keliu, kuriais mes privalome eiti. Mūsų spauda skursta lygiai kaip ir mes patys.

Tiesa, daug čia kaltos ir gyventi mo aplinkybės, bet daug kalti esame ir mes patys, kad savo spaudos platinimui ir jos palaikymui per mažai rūpinamies. Kad tas vienintelis lietuvybės židinys augtų ir klestėtų privalome mes patys pasirūpinti. „Lietuvis Brazilioj“ per šį mėnesį paskelbė spaudos platinimo talką. Jau keletas skaitytojų į tai atsiliopė. Mes manome, kad ir kiti neatsiliksi ir stosi į spaudos platinimo darbą. Didžiąją talką vykdant, kiekvieno lietuviuo išieivio šventi pareiga prieš jos prisidėti.

Mes dažnai nusiskundžiame, kad laikraštis neįdomus, kad visai menkintis ir mažas, bet retai tepagalvojame kokio so sąlygos laikraštis gyvena. Kas juo rūpinasi ir kas padeda jam tinkamai klestėti. Kad laikraštis būtų įdomus, didelis, įvairus, kad jis galėtų aptarnauti mūsų išieivio reikalus — visi, kaip vienas mes turime juo rūpintis ir stoti į spaudos platinimo talką.

Tik bendras darbas atneš mūsų išieiviams ir mūsų spaudai naudą, ir mūsų skurdžiam gyvenimui prašvys skais-tesnis spindulėlis.

R. Kymantas.

NUSPRESKITE klausimą dėl NUOSAVO NAMO!

„Villa Formosa“ = Belem

Autobusus iš Largo da Sé 300 reisų.

DU DDAMOS NEMOKAMAI Pyltos dėl namų pastatymo.
Informacijos snr. Achatkin. Av. Dr. Edvardo Cotching, 20.
Ponto Final Omnibus Villa Formosa.

«LIETUVIŲ S-GOS BRAZILIOJ»

Izdininką

p. Antaną Majų

Vardinį progą sveikina reikėdama nuosirdžius linkėjimus.

Liet. Jaun. Klubas
«Ateitis».

Žodis Skaitytojams.

„Lietuvis Brazilioj“ Redakcija ir Administracija deda pastangas, kad kaip greičiau mūsų laikraštį pagerinti, pajvairinti, patobulinti ir net padidinti. Tam reikalui reikalinga daug lėšų, be kurių joks darbas neįmanomas. Ypatingai laikraštį padidinti reikia daug lėšų. Todėl Red. ir Admin. prašo visų gerbiamųjų skaitytojų kiek galint prieš šio darbo prisidėti, ypatingai, platinant laikraštį.

Be to tie skaitytojai, kurie dar nera už prenumeratą atsilyginę prašom pasiskubinti atsilyginti. Tie gi, kuriems prenumeratos terminas pasibaigė prašome atnaujinti.

„Liet. Braz.“ Redakcija
ir Administracija.

Pranešimai

Lietuvos Respublikos Konsulatas
São Paulo, rua Aureliano Cautinho, 10 kvietė:

1. Ona Stanišauskienė.
užėti į konsulatą arba nurodyti
tikrą savo adresą.

Liet. Konsulatas.

Pranešama visuomenės žinia, kad „Liet. Sąjunga Brazilioj“, Lietuvių namo rua Bandeirantes 92, atidarė KNYGYNĄ. Knygos skaityti išduodamos Sekmadieniais nuo 1 iki 4 val. vak., antradieniais ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 12 iki 3 val. p.

Mokesnis 1\$000 į mėnesį.

Knygyno Vedėjas.

LIETUVOJE

Užsienio lietuviams remti dr-jos valstybės kontrolės skyrius veikia.

Valstybės kontrolėje buvo užsienio lietuviams remti draugijos valst. kontr. skyriaus susirinkimas, kuriame apie užsienio lietuvius buvo net dvi paskaitos. Vieną skaitė draugijos centro ypatybės pirmininkas pris. adv. R. Škiptis, o kitą valst. kontrolės paatų skyriaus vedėjas ats. mjr. Tomkus. Susirinkimas, be kitko, apsvarstė reikalingą sukurti visų užsienyje gyvenančių lietuvių kongresą.

Pagyvėjo vandentiekio ir kanalizacijos darbai Kauno mieste.

Vandentiekio ir kanalizacijos darbai Kauno mieste jau įėjo į normalias vėtes. Dabar prie jų dirba, kaip paprastai, apie 200 darbininkų. Daugiausia darbai dabar atliekami Žalikai-nyje, tačiau netrukus vandentiekis manoma pradėti vesti ir Šančiuose.

Imet daugiausia emigrucija žydai.

Centralinio statistikos biuro duomenimis, šiais metais per pirmą ketvirtį iš Lietuvos emigravo iš viso 333 asmenys 114 vyr. ir 219 mot. (pirmą per tą patį laiką 289 asm., o 1931 m. 478). Iš Lietuvos pillečių emigravo 56 lietuviai (12 vyrų ir 44 moter.) ir 273 žydai (101 vyr. ir 172 mot.). Daugiausia emigravo Palestino — 77 vyrai ir 123 moter.

Nuteisti dukart mirti.

Klaipėdoje posėdžiavęs pristeku siųjų teismas, išnacinėjęs pernai lapkričio 29 d. Piktupėnuose nušovusių pirklio Genio žmoną ir sūnų, o patį Genį suželdusių dviejų plėšikų iš Vokietijos byla, nuteisė abu po dukart mirti. Abu nuteistieji yra Vokietijos pillečiai iš Tilžės. Be dvigubos mirties bausmės, jėdu dar nuteisti ir po 1 metus ka.ėti. Klaipėdoje ši byla buvo didelė sensacija.

Vilnius diena — gegužės 14.

Vilniui vaduoti sąjungos Kauno apygardos pirmininkas inf. Z. ... nelis spaudos atstovus painformavo apie Kauno renžiama didžiūę „Vilnius Diena“. „Vilnius Diena“ bus gegužės 14 d. Ji prasidės gegužės 13 d. vakare, kai nuo Karo muziejaus į visas miesto ir priemiesčių puses išjos 10 porų trimitininkų, kurie trimituodami skeibs

„Vilnius Diena“. Gegužės 14 d. visi nomaini pasipuoš tautinėmis vėliavomis ir namų languose, kur galima, išstatys Vilnius įkūrėjo Gedimino paveikslą, Vytį arba Gedimino pilies vaizdą. Normaliu laiku visose miesto ir priemiesčių bažnyčiose bus pamaldos su kiek pritaikintu pamokslu.

Pasienio policija sulaukė.

Pasienio policija sulaukė antrą, bebėgantį į Vokietiją, išieivojusį Klaipėdos krašto bankelio pinigų kasininką vokiečių Aschmaną. Šis kasininkas išieivėjo 60.000 lit.

Išvažiavo į Palestiną.

Išvažiavo į Palestiną apie 100 žydų. Į lietuvių gimnazijas žydai nutarė perkelti savo vaikus, kurių 100 su viršum mokinosi vokiečių realinė, gimnazijoje, protestuodami prieš antifydišką kampaniją Vokietijoje.

Lietuvio Šarkio ir italo Carnero.

Lietuvio Šarkio ir italo Carnero bokso rungtynės numatytos birželio 30 d.

Priešalkoholinis kongresas.

Priešalkoholinis kongresas šaukiamas šiemet paminėti 75 m. nuo vysk. Valančiaus blaivybės brolijos ir 25 m. nuo lietuvių kat. blaivybės dr-jos įstelgimo.

243.552 litų civilinio ieškimo.

243 552 litų civilinį ieškinį iškilė tarpautinis bankas katalikų veikimo centrui.

Fabrikas „Merkur“.

Fabrikas „Merkur“ pradėjo gaminti iš žemės dažus medienos šienoms, stogams ir t. t. Medžiaga kasama iš Jesios krantų ir iš Kazlių kūdos. Tokios žemės retame krašte teatsiranda.

Milijonų litų nuostolių.

Milijonų litų nuostolių per metus padaro Kaune žiurkės. Miesto valdyba kovai su žiurkėmis ruošia priverstinį įsakymą.

Išleistas Vytauto D. albumas.

Išleistas Vytauto D. albumas. Jame yra 1500 paveikslų. — Kaituos apie 50 — 60 litų.

Padėka

P. Juozui Verbickui — Tėvunui reikią širdingą padėką, už prisistatus „Lietuvis Brazilioj“ — naudai 25\$000.

„Liet. Brazilioj“
Administracija.

„LIETUVIS BRAZILIOJ“
ISEIVIO DRĄGAS

SPAUDA MŪSU GALYBĖ.

PASAULYJ

Kronika.

Atentatas prieš Ministerį pirminką

Athenas. 6. VI. Graikijos ministrui pirminku Venizelos, grįžtant auto mobilu su žmona iš Kiphessia, kaž ko klie nepažįstami užpuolikai paleido į jį keletą revoliuoriu šūvių. Ministerio Venizellos'o žmona ir šoferis sužaišti. Į ministerį užpuolikai nepataikė.

Nusizude prezident Sanchez Cerro nužudytojas.

Lima 6 VI. Tuo laiku, kada teismas ruošėsi pasmerkti Perū prezidento gen. Sanchez Cerro nužudytoją Filome no Soga, kaltinamas pats nusizudė kalėjime. Kalinis nusizude su pagalba skustuvo, kuriuo jis perpjovė rankų arterijas.

Nužudytas Afganistano ministeris Berlyne.

Berlynas 6. VI. Afganistano ministeris Berlyne Sir dar Mohammed Azsis Kham tapo nužudytas per atentatą, kuris tuojau mirė. Policija suėmė atentato autorių. Nužudymo priežastis ne inoma. Afganistano ministeris buvo tovalstybės karaliaus brolis.

Latvijos žydai prieš hitlerizmą.

Pyga 7. VI. Latvijos žydai sušaukė konferenciją, kurioje dalyvauja visų žydų organizacijų Latvijoje atstovai.

Konferencija išnešė keletą griežtų rezoliucijų prieš Vokiečių hitlerizmą. Žydai ir toliau nutarė kovoti su ant se mitais visomis priemonėmis.

Sprogo parako sandėlis.

Tokio 7. VI. Iš Japonijos praneša ma, kad Hamatsu aviacijos centre užsidedė ir sprogo didžiulis parako sandėlis. Nuo spjogimo nukentėjo daug apylinkės namų. Keletas žmonių užmušta ir daugelis sužeista.

Londanas 7. VI. Paskutinės žinios iš Tokio praneša, kad įvyko trys sproginiai parako sandėliuose. Žuvusių priskaitoma kol kas iki 10 žmonių.

Indų tautos vado sveikata.

Poona. 7. VI. Iš Indijos praneša-

„Vilties“ vakaras.

Sekmadienį, birželio 4 d. Liet. namų salė Jaujimo S ga „Vilties“ surengė vakarą. Suvaidinta „Jurgio Piršly bos“, 2 jų veiksnių komedija ir „Piršliai“ 2 jų veiksnių juokas. Suvaidinta nebologai. Kai kurie artistai atliko savo roles net gana gerai. Publikos buvo pilnutė salė. Visas vakaras praėjo ramiai ir tvarkingai. Viens kitas įsigėres mėgino kiek patriukšmanti, bet triukšmas greit buvo likviduotas.

„Vilties“ vakarai bus bene vieninteliai, kur jaunimas gražiai ir tvarkingai pasilinksmina, paška lietuviškų šokių, žaidimų ir t. t. Palinkėtina viltiečiams ir toliau palaikyti savo pasilinksminuose grūnai lietuvišką dvasią.

Buvęs.

Iš „Liet. S go: Brazilijoj“ veikimo.

Š. m. birželio 3 d. Liet. namo įvyko eilinis S gos valdybos posėdis. Po sėdį atidarė ir jam pirminkavo p. L. Gaigalas. Svarbiausias dienotvarkės klausimas buvo knygyno įsteigimas Bom Retiro rajone. Nutarta iš visų įsijungę įeinančių organizacijų sudaryti Centralinį knygyną. Knygyne vedėju išrinktas p. St. Vancevičius, kuriam pavesta rūpintis visais knygyno reikalais. Knygyne yra jau virs 400 knygų. Toliau, S gos sekretoriui p. B. Steponaičiui išvykstant į Lietuvą atostogų, laikinai eiti S gos sekretoriaus pareigas pavesta p. Vancevičiui. Be to posėdy priimta keletas smulkesnės reikšmės klausimų.

A. B.

BELLO HORIZONTE.

Vargu vargai ir vargeliai slegia mūsų brolius čia išsivijoj. Ne vienas vargo prisilėgtas svajoja skristi kur nors toli, į kitą miestą ar miestelį, manydams ten rasiąs laimę. Tik visa bėda, kad

ma, kad „mahatma“ Gandhi sveikata žymiai pablogėjusi.

Del pablogėjusios sveikatos Indų nacionalistų lyderis Gandhi teiks tik apribota vizitų skaičių.

ir tam dažniausiai būna kišenis tuščias.

Ne vienas net ir laikraščiui nedėkingumą reikią, už tai, kad jis nepa duoda žini kur ga'ima rasti žmoniškesnį darbą, kur užsidirbti s u duonos kas snį. Gi tikrumoje sunku šiuo atžvilgiu ką nors patarti ar pasakyti. Toj pačioj vietoj, kur vienas gerai uždriba ir puikiai pragyvena, kitas skursta ir kenčia didelį vargą. Pavizdžiu Bello Horizonte (Minas Geraes estado) čia miestas gražus, klimatas geras ir sveikas, bedarbių kaip ir nėra, bet džiaugiasi ne visi. Vieni iš lietuvių čia turi labai gerus darbus — kiti sunkiai dirba juoda darbą ir taip nuskurde, kad neturi nė geresnio drabužio apsilvilti.

Gerius amatininkams, kaip: staliams, siuvėjams, mechanikams, čia vi suomet darbo yra ir į dieną uždriba nuo 8\$000 iki 16\$000. Paprastiesiems darbininkams, maždaug moka nuo 5\$000 iki 7\$000 į dieną. Paprastų darbininkų mažai kur reikalauja, bet vis tik šioj ar tokj darba galima rasti. Blogas reiškinys čia iš darbavijų pusės. Uždirbusiam keliolika mėnesių darbininkui čia sunku juos atgauti. Kartais reikia ilgai pavaikščioti kol atgauni savo uždirbtus pinigus.

Lietuvių Bello Horizonte yra ma žai, iš kurių vieni uždriba iki 400\$000 į mėnesį, kiti visai skursta ir vaikščioja apiplyšę.

Yra keletas lietuvių, dirbančių aukso kasykloj, netoli Belo Horizonte, bet ir tie gyvena skurdžiai.

J. V. T.

PAVIZDINGOS VESTUVĖS.

V. Anastacio. 3 VI. 33. Praėjusi šeštadienį t. y. birželio 3 d. buvo (Villa Anastacio rajone) vienos lietuviškos vestuvės. Susituokusių pora buvo p. St. Špakauskas su p. le St. Makaveckaitė. Svarbiausia tas, kad ne visi mūsų lietuviai nusideda tarpe kokių nors iškilnių, arba šiaip pasilinksnimų. Pavizdžiu, teko nekarta girdeti, kad ten ir ten, per vestuves Jonas, Petrusi bonką ant galvos uždėjo, o paskui, žinoma, ir su policija reikią susipažinti.

Be minimo vestuvės parodė ne tik svetimtaučiams, bet ir šiaip lietuviams sudarė jaukų įspūdį, kad jaunimas linksminosi kuo nuotaiktausiai, ne nusigėrę ir visai be jokių nemalonumų. Manau būvusiesiems seneliams ir šiaip dalyvavusiems svečiams šios iškilmės paliks ilgai atmintinos.

Paru x.

Visi i Talka!

Vienintėlis lietuviybės palaikytojas ir tautinės samonės gaivintojas čia, šioj vijoj yra mūsų spauda. Bet kaip patal išieivijų gyvenimas yra erškėčiai nuklėtas, vargo ir skurdo prisilėgtas, lygtai ir mūsų spaudai tuos pa tuos sunkumus tenka pergyventi.

Mūsų laikraštis taip pat gyvena sunkius laikus ir gana sunkiose sąlygose. Lietuvos spauda daro milžinišką progresą. Laikraščių skaitytojų skaičius kas dien auga. Pas mus gi atvirkičia Spaudos p'atinimo labai mažai kas rūpinasi ir todėl šioj sritij ne esame labai atsilike. Bet mos taip pat privalome progresuoti! Mes turim sustiprinti savo laikraštį, patobulinti ir kiek galim patinti.

Per visą birželio mėnesį „Lietuvis Brazilijoj“ skebia SPAUDOS PLATINIMO TALKA. Į talką kviečiami visi skaitytojai, bendradarbiai, korespondentai ir kiti mūsų laikraščio prieteliai bei remėjai. Kiekvienas „Liet. Braz.“ skaitytojas privalo BŪTINAI SURASTI NORS PO VIENA NAUJA SKAITYTOJĄ. Birželio mėno — mūsų spaudos platintimo mėno. Todėl kiekvieno lietuviu išsivio šventa pareiga stoti į didžiąją spaudos platintimo talką.

„Lietuvis Brazilijoj“ Redakcija ir Administracija spaudos talkai nustatė šią tvarką:

- 1) „Lietuvis Brazilijoj“ skaitytojų skaičius turi padidėti bent dvigubai. Kiekvienas senas skaitytojas turi pasis teinti surasti bent po vieną naują.
- 2) Kas suras vieną, du ar tris metinius ar pusmetinius užsimokėjusius prenumeratorių gaus kaip dovaną įvairius žurnalais bei laikraščių is.
- 3) Kas suras 5 naujus metinius ar pusmetinius prenumeratorių — vieną gausą ve tui.
- 4) Daugiausiai surinkusiems „Liet. Braz.“ prenumeratorių, bus duodamas įvairios dovanos ir jų fotografijos dėdamos į laikraštį.
- 5) „Lietuvis Brazilijoj“ nuo liepos 1 dienos kaina nustatyta: metams — 10\$000, pusei metų — 5\$000 ir atskiriems mėnesiams — po 1\$000.

Skaitytojams padidėjus bent dvigubai „Lietuvis Brazilijoj“ bus ŽYMIAI PATOBULINTAS PAGERINTAS, ILIUS TRUOTAS IR NET PADIDINTAS. Tai gi kas tik gyvas į didžiąją spaudos platintimo talką!

A. a. Juozas Tumas Vaižgantas

GYVATOS IR VEIKIMO BRUOŽAI

Skamba ir žvanga, gaudžia var [pai],
Liūdną ir skaudų leidami gan [d!]
Vėl paviliojo auką kapai!
Dieną į dieną tiok jų atranda!..
(Mažonio „Varpai“)

Balandžio 30 d. 7 val. 40 min. vakaro mirė visoje Lietuvoje ir toli už jos ribų žinomas didelis mūsų tautos veikėjas, rašytojas, publicistas sidabra plaukis kanauninkas a. a. Juozas Tumas Vaižgantas. Liūdna žinia žaibo greitumu apskrido visą Lietuvą. Visa Lietuva apsigobė godulo šydu... Visa tauta, tos liūdnos žinios ištikta, atsiduso giliu liūdesio atodūsium... ir suprato, kokio didelio Sūnaus jį neteko kan. Juozo Tumo Vaižganto esmenyje, kokią didelę auką paviliojo kapai... Tūkstančiai pravrisko gailiomis ašaromis, sužinoję apie visos lietuvių tautos mylimo kanauninko Juozo Tumo mirtį...

Kas gi buvo Juozas Tumas Lietuvis? Dėl ko jo taip gailisi visa lietuvių tauta? A. a. Juozo Tumo nuopelnai lietuvių tautai yra be galo dideli ir ne kelias sakinius nrasakomi. Bene tik patį svarbiausia a. a. Juozo Tumo gailėsčio priežastis tebus tiktai viena: jis lietuvių tautą labai mylėjo. Visas jo

palyginti ne taip jau trumpas amželis praėjo didelėje meilėje Lietuvai ir lietuviams. Jis mokėjo ir galėjo mylėti visus, visą lietuvių tautą. Ir visa tauta velionį pamilo... Visi pravrisko gailiomis ašaromis jo netekę... Taigi jo meilė yra visos lietuvių tautos gailėsčio patį pagrindinė priežastis. Ta meilė sutraukė dešimtis tūkstančių į paskutinį jo kūno palydėjimą... Jo visas gyvenimas ir veikimas buvo nuolatinis meilės reiškinys Lietuvai. Ta meilė jis ir mirė.

Juozas Tumas gimė 1859 m. rugsėjo mėn. 20 d. Malaišių kaime, Svedų parapijoje, Rokiškio apskrityje, 24 dešimtinų žemės ūkyje. Baigęs per 2 žiemas Kunigiškių pradžios mokyklą ir kelias savaites privačiai pasimokęs, jis 1881 m. įstojo į Dinabarko realinės mokyklos pirmą klasę. Linksmas jau nikaits mokėsi gerai, buvo mokytojų ir draugų mylimas. Nuo 5 klasės jau pradėjo gyventi savarankiškai iš pamokų. Pamokos ir uždarbiavimas jau tada kiek susilpnino jo sveikatą. 1888 m. Tumas baigė Dinabarko gimnaziją ir tą patį rudenį įstojo į Žemaičių kunigių seminariją Kaune. Čia jau buvo keletas susipratusių lietuvių klierikų. Seminarijos lietuvių kalbos mokytojas prof. Kaz. Jaunius Tumui turėjo nema-

žos įtakos: jis paskatino Tumą pamilti lietuvių kalbą ir apskritai lietuvių mokslą. 1893 m. jis baigė kunigių seminariją ir lapkričio 28 d. buvo įventintas į kunigus.

Baigęs seminariją Tumas buvo paskirtas Mintaujos katalikų bažnyčios vikaru. Be to, jis dėstė tikybą Pankeraitei privatinėje gimnazijoje, kur mokėsi tarp kitų Putyinskaitė — Žmuidzinavičienė, Pušlauskaitė, vėliau grafiėnė Šuazelienė ir kt. Čia jis buvo ir kelėjimo kapelionu. Tat darbo ir čia buvo iki vaha. Su lenkuanais kunigais, klebonu Valentu, kun. Geniu ir kun. Andriuskevičium, Tumas negalėjo susyventi. Bičiulystę jis rado tonai esančiame lietuvių inteligentų būrelyje, prie kurio tarp kitų priklausė J. Jablonskis, Mačys, Kriščiukaitis, Lozoraitis. Čepas ir kiti. Tasai ratelis artimai santykiavo su tuo metu Prūsnoje leidžiamu „Varpu“. Ir Tumo santykiai su tu rateliu greit iškilo aiškėn. Dėl to jam teko nuo vietos lenkomanų ir kitokių priešingų lietuviybės darbui asmenų nukentėti. Mintaujoje jis buvo palktas be vietos. Po 4 mėnesių jis gavo paskyrimą į Mosėdį. 1895 m. jis buvo jau Mosėdžio vikaru. 1896 m. su Kretingos veimuo lyne sėdėjusiais kunigais įteigė „Tėvynės Sargą“. Tumas buvo kelerius metus jo redaktoriam. Ten platino draudžiamą lietuvių literatūrą. Dėl to jis su broliu 1897 m. pakliuvo į žandarų rankas. Teko abiem skaudžiai nukentėti.

1898 m. jis iš Mosėdžio buvo perkeltas į Kulius. Čia būdamas per aūkinių Girgždį dirbo lietuvių draudžia-

ros literatūros platinimo darbą. Kulių klebonas kun. Gerulaitis, susipratis lietuvis, ne tik kad netrukde, bet ir padėjo jam tą darbą dirbti. Dėl lietuviybės darbo ne čia ilgai Tumas negalėjo pabūti. Greit jį perkėdė į Micaičius, nedidelę Jokubauskių dvaro koplyčią. Su visais gerai sugyveno, tiki negalėjo sutikti su lenkomanu Kurėnu klebonu kun. A. Eidimtu — Eidėnu. Už lietuviybę pastarasis Tumą įkandė vyskupui Paluilionui, tardamas Tumą esant netinkamą kunigo pareigoms eiti. Paluilionis tada baumėi Tumą perkėdė į Vadakčius. Čia taip pat greta kunigo pareigų dirbo ir lietuviybės darbą. Panevėžiečių siūstas dalyvavo Didžiuojuose Vilniaus seime. Ir čia jam teko nukentėti nuo lenkomanų. Jį įskandė Naujamiesčio klebonas kun. Styra. Buvo perkeltas į Meikių buvą. Po 1905 m. revoliucijos Tumas 1906 m. buvo iškeltas į Raseinių apskr. Pamitavio Stakius, toliau nuo tos vietos, kur jis „kėlė revoliuciją“. Čia irgi dirbo, suorganizavo akininkus.

Po to Tumas išvaizavo į Vilnių „Vilniaus Žinių“ redaguoti. Vilniuje jis su kitais to meto lietuvių veikėjais išvarė didelį lietuviybės darbo barą. To meto jo darbai nušviesti reiktų viso tomo. 1907 m. jis įstojo nariu į dr. Basanavičiaus įsteigtą lietuvių mokslo draugiją, kuriai padovanojo daug knygų. Nuo 1907 iki 1911 m. buvo išrinkamas į draugijos valdybą. Dalyvavo ir kitose to meto lietuvių draugijose Vilniuje. 1910 m. jis dalyvavo Krokovoje Žalgirio mūšio 500 m. minėjime. (b. d.)

Moteryskystis.

V. Gytis.

A. a. Saliamonas Banaitis

Vedybų klausimu.

(tąsa).

Ir kas iš to išelna kiekvienam aišku. Taigi, taip skubėti, nėra ko. Kas žadėta, nepabėgs. Rengiantis teikti reikia pažinti savo būsimąjį. Juk kiekvienas vyras gali gražiai išrodyti, pasiturintiškai gyventi, mokėti gražiai apsioti, bet tatai nesudaro svarbiausio akstino už jo eiti. Reikia jis gerai pažinti: kokia buvo praeitis, kokius palinkimus turi, ką mėgsta, ko nemėgsta. Bendrai tarus, stengtis pažinti jo dvasią, o tada galvoti apie tekėjimą. Bijoti: „Jei tas neims, tai geresnio ne gausiu“ — nėra reikalo. Pasitaiko gyvenimo ir tokių įvykių, jog jungtavių valandoje vienas nuo kito pabėga.

Taigi mergaitės privalo ne vėja vaikiškai galvoti apie tekėjimą, bet labai rimtai, nes tatai labai rimtas klausimas.

Susiziedavimo laikas irgi duoda progos išbandyti savo būsimąjį. Jei jis vertoja kokius tai biurinius žodžius, esti nuolat stiklėję išmaukęs, na tai mergelė bėki nuo tokio vyro, nes jis neturėdamas pagarbos nei sau, nei tau, taps tavo šeimos grovėju. Labai svarbu prieš vedybas išmokyti suprasti būsimąjį gyvenimo reikšmę. Susikurusios šeimos svarbiausias tikslas — vaikai, todėl juos reikia turėti omenyje pasirinkant vyrą.

Visos jaunos panelės, jeigu jos ne bijo savo laimę prarasti eidamos už joms nevertų vyrą, turi pamanyti kaip baistą skriaudą savo vaikams suteiktis duodamas jiems girtuoklių, lošiką, ar pašleidelį tėvą, praradusi savo sveikatą ir gerą vardą. Ant moters pečių tuo met guls sunki gyvenimo našta, nes jos vyras daugiau laiką leis kur gerimo įstaigoje, lošikų kompanijoje, kabarete, negu prie darbo ar drauge su savo šeimyna.

Nenoriu paneigti turto reikalingumą, bet noriu pasakyti tiek, kad nereikia j turitį kreipti savo širdį ir akis.

Jei yra abipusė tikra meilė — didžiausias turtas. Tuomet, kad ir sausus

duonos putele esti daug gardesnė, negu kokio skanumynai.

Pasitaiko, kad apsideva du žmonės neturintieji net kur žmoniškai pernarkvoti, pavalkyti, apsirengti. Po kiek laiko, santsaiky gyvenant, jų būklė pagerėja, o su laiku ir visai gerai įsitaiso. Ištekėjus gi dėl turto, novisad atreša didelę nelaimę nes tampa nesu tikimo ir barnių priežastimi, arba žūna lyg nebūtas, o tas kuris dėl jo kurė šeima tapęs apvilnu, dingsta kur tai be pėdsakų...

Amžiaus skirtingumas irgi didelė kliūtis tikrai šeimyninei laimei. Moteris labai jauna ištekėjusi, nesugeba greit sukurti tinkamo gyvenimo, nes neturi toj srityj tinkamų žinių.

Blogai vėl vesti jei ji išteka už labai jauno vyro. Tuomet gyvenimas ilgą laiką neesi suderintas, pastovus. Pasitaiko ir tokių vedybų, kad mergaitė yra keturias metais vyresnė už vyrą, arba vyras visai senas o moteris — jauna. Tokios vedybos didžiausias nesuderinimas, nes skiriamas ir mintys ir jausmai ir galvojimai. Apie visą tai privalo pamanyti kiekviena mergaitė sudarydama savo šeimą. Suo klausimu motinos pareiga yra išsikaibėti su jauna dukterimi.

Motinos pareiga yra prieš išieidžiant dukterį už vyro, patikrinti, ar jos dukte tinkamai pasiruošusi šeimyninėms pareigoms, ar turi patraukingą prie vedybų tuo tai asmeninį ir t. t.

Šeimyninės pareigos nėra taip lengvos. Apsidevus reikia pastogės, duoros, sveikatos, jaukios šilimos, tobulu mo... Geriausiose sąlygose sudarytos su tuoktuvės tampa šaltiniu įvairių didesnių ir mažesnių rūpesnių kaulių, reikia laujia daug d'divyriškumo, kantrumo, gabumo ir pasiaukojimo. Šios suminėtos ypatybės būtinos vyrai ir moteriai, bet moteriai — motinai daug daugiau negu vyrai. Vyras, kad ir didžiausią skriaudą daro blogai eidamasis, tačiau daug baisesnę skriaudą sudaro šeimai ir visuomenėj moteris, jei ji sudariusi šeimą pradeda žengti kreivų keliu ir neturi saviję taurumo. Lengvabūdė moteris save ir savo šeimą stumia vis didesnę bedugnėn, negalėdama duoti

Ant kambario dulkėto lango Gulėjo piastakė negyva... Tu pažvelgei į mėlyną dangų. Padavėi man ranką ir... „elva“.

Už lango kaukė alkanas Rudis Ir krizį keikė atkakaliai... Tu pažvelgei į mėlyną dangų. Kur matėš du pilki keliai.

Tvirtai suspaudėi ranką mano Ir nusisūpysojai taip meiliai... O ten, už žalios okeano — Vaidenos erškėčių keliai.

Vėją apkabino baltos burės Ir stūmė krantą nuo savęs. Liūdesį sielose užbūrė Matavome akimis erdves.

Dar fokstrotavo pilkos žuvėdros Kol krante juokė pilkas smėlynas, Kolei miegojo piktosios vėtros, Kol dangus buvo žydriai mėlynas...

DĖMĖSIO!

Š. m. birželio 11 d. šv. Antano do Pary salėj, tuojau po pamaldų šaukiamas Liet. Šv. Juozapo bendruomenės narių visuotinis susirinkimas. Bus svarstomi svarbūs klausimai. Prašome kuo skaitlingiau dalyvauti. Narių atsilankymas būtinas.

Klebonas.

savo vaikams to ko pati neturi. Šeimos sudaro visuomenę, t. t. Taigi savaime aišku, kokia esti šeima, tokia ir tauta.

Kokia moralė vertė moters — motinos, toks moralis pamatas visuomenės ir tautos.

Didi jėga moterų rankose, didi garbė moterims, bet ir didi atsakomybė! Taigi mergaitės prieš tekėjimą reikia gerai pasiruošti.

Priklausydamos mūsų „Liet. Mot. Br.“ organizacijai privalome suprasti ko iš mūsų reikalauja gyvenimas, nes mūsų organizacijos tikslas kelti tautinį susipratimą, lietuvišką kultūrą moterų išieivijų tarpe. Taigi ruoškimės būti geromis žmonomis, geromis motinomis. To reikalauja iš mūsų šeimos ir tautos garbė.

tarp mūsų bus vienybė, tai ji bus svarbesnė už paslėptą lobį: Jei iš jūsų yra nors vienas, kuris nori visą turtą sau pasiimti, tai teisie ir tepasima. — Vyras tyli. Lobiai paimiti nei vienas nėjo.

Praslinko kelios dienos. Viskas buvo ramu. Vieną naktį kada Petro eilė buvo parnešti maista, visi pastebėjo, kad jis kaž ko neramus ir susjaukė. Petriui išėjus, Stepas jį sekė iš tolo. Petras kaip tik pasuko į didįjį akmenį. Iliūdesį j duobę pradėjo rausti žemes. Stepas pasiskubino pranešti draugams. Visi sujudo ir greit atbėgo prie akmens. Atsargiai prisitartinę visi vienu balsu prabilo:

— Ar jau rausi Petrai? Neapsakoma išgąstis, lyg iešmas pervirė Petra. Vietoj bėgti jis puolė kniupsčias ir su ašaromis ėmė prašyti dovanojimo.

— Ne, vaikel, dovanoti neleistina. Tu pasielgėi lygiai, kaip vagnys. Galėjai turtu tik tada pasinaudoti, kada būtu buvę leista. Dabar gi neadinkis į savo namus ir daugiau, kad mes tavęs ir akyse nematytumėm! — rūščiai sušo ko senelis.

Petras nė žodžio nesakęs pasileido namų link.

Petriui nuėjus buvo stropiai pradėtas darbas, nes grėšė pavojus. Petras keršydamas galėjo sukelti ant kojų visą apilinkę. Vyras tuš tuojau prisikasė prie turto. Paslėptų pinigų buvo gana daug — beveik vien aukso ir sidabro. Luobis buvo skubiai gabenamas į mišką

ir ten geroj vietoj slepiamas, kur nebuvo pavojaus. Luobis buvo labai gausus ir jie patys nežinojo jo tikros vertės.

Visą turtą Stepas išdėstė į šešias dalis, taip, kad visiems išeitų po lygiai. Stepas liepė visiems savo draugams pasisiimti savo dalį. Bet senelis nuo savo dalies griežtai atsisakė.

— Vyrail — prabilo Stepas, — kada dangi senelis atsisako nuo savo dalies, tai šį jo dalis teks tam, kas pasims neiš pas save globoti iki mirties. Senelis pats tegu sau pasirenka vieną iš mūsų, kaip sūnų.

Senelis labai apsidžiaugė tais Stepo žodžiais ir paėmęs jį už rankos prabilo:

— Ačiū tau, gerasirdis žmogau, kad rūpinimasi mano senatve. Geresnio globėjo ir sūnaus, kaip tu aš nerasiau, todėl prašau — būk mano sūnumi.

— Aš taipogi nesu vertas tiek turtų, — prabilo jaunas vaikinas Povilas, — esu dar visai jaunas ir nemokėsiu turtų tinkamai sunaudoti, todėl prašyčiau Stepo ir mane drauge paimti su savimi. Aš norėčiau ir mano vardu skirtą dalį sujungti į bendrą trijų nuosavybę.

Stepas apkabino povilą ir bučiuodams jį tarė:

— Labai džiaugiuos, Povilai, kad tu supranti vienybės svarbą ir nori kartu su mumis gyventi.

Likusieji vyrai buvo vedę, su mažais vaikais. Jie kupinį džiaugsmo susiilė savo dalį, padėkojo seneliui ir Stepui ir nuėjo kiekvienas savo keliu.

J. V. Tėvūnas.

Vienybė ir lobiai.

(tąsa)

Senelis prabilo į vyras — Jau nieji mano draugai, kaip keiksming yra kai žuogus rampa didelis savineilis ir savanaudis, ir kaip liūdna, kuomet tarp žmonių nėra vienybės. Štai šį didelį luobį žmonės akyplošiai kasė, kilo baisi audra ir muštynės. Daugelis neteko sveikatos, o kiti nuėjo daryti atgalios į šaltąją. Ir nei vienas iš jų nieko gero nelaimėjo. Visi skaudžiai apsiivilė pasdami vietoj didelio turto tik netikusį varinį katilą su smulkiausais gelžgaliais. Laimę pasiekia tik tie, kurie išvermingai ramiai ir vienybėje išsilauko iki galo. Matote, vyrai, katilas, kurį žmonės iškasė yra netas. Luobis, kurį aš duovanojau šiame jau nikaikiui yra jo nuosavybė, o jis vėliau, manau, žinos, kaip pasidalinti su savo draugais. Džiaugiuos, kad jūs visi supratot vienybės reikšmę ir pasilikot prie manęs. Akmuo atristas, reikia tik palaukti progos, kada aplink bus viskas ramu.

— Seneli, per anksti mums išdavei paslaptį — pastebėjo vienas iš Stepo draugų — dar esame penki — gali ir tarp mūsų kilti nesupratimas. — Nesvarbu Petrai, atsiliepė Stepas, — jei

Paliestas nuotikis primena ir mūsų padėtį čia, šieivijoje. Neretai ir mes turime paslėptą didelius turtus, kurių vertės nežinome. Reikalinga tik atverti ti sunkų akmenį, kuriam daug pajėgų ir vienybės reikalinga. Tad būkim vieningi ir verskim tą akmenį po kuriu slepiasi didelis luobis. Kai jį pasileksim, tai ir mums prašvys skaisiti saulutė.

Paieškojimas.

Aš Petras Anuska paieškau savo brolio Prano Anuskos. Kas apie jį žino, prašau pranešti žodžiu ar raštu „Lietuviz Brazilijoj“ Redakcija.

BROLI-LIETUVI

Neužmiršk, kad jau laikas atnaujinti „LIETUVIZ BRAZILIJOJ“ prenumeratą 1933 metams.

Neatlikęs to reikalo, neteksi geriausio savo draugo ir patarėjo.

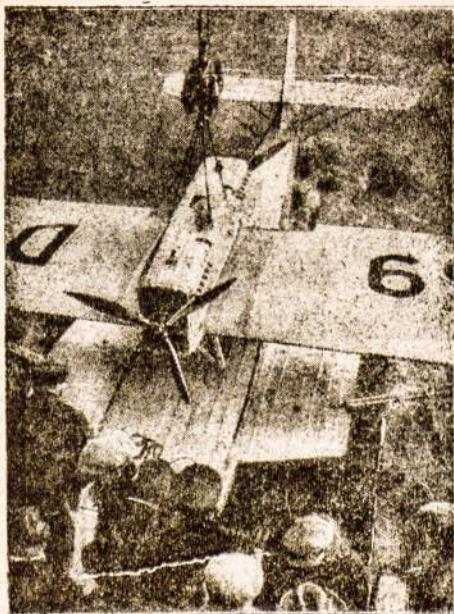
Ivairenybės

Kada pasibaigs gyvenimas žemėje?

Visa gyva pasauly turi savo pradži ir pabaigą. Žmonės nuo senų laikų galvojo apie jų gimtosios žemės likimą, norėdami išsiskverbti į amžių tojų ir numatyti, kokia bus žemės ir visa žinomo jėms pasaulio pabaiga.

Daugelis mokslininkų domisi tuo dalyku ir yra linkę manyti, kad gyvybė nutrūks žemėje, pasibaigus saulės šilumos jėgai. Žemės kamuolį apšvieta tuomet tarpplanetinių erdvių šaltis ir bet kokiai gyvybei būsiąs galas.

Vienas iš mokslininkų — Šteineris, tyrinėjęs greičiausiai galinčias būties iezastis pasibaigti gyvųjų gyvybei žemės kamuolyje, yra linkęs manyti, kad žmonių giminė ir visa, kas gyva žemėje, žus nuo troškulio. Nors vandenys užima plotą iš 400.000 ketvirtinaiškų kilometrų, bet toks plotas labai nežymus, palyginus su žemės kamuolio didumu. Vandens apdengimo storumas nepraneša vidutiniškai 5 kilometrų gylumo, o žemės radiusas beveik lygus 8 kilometrams. Iš kitos pusės, anot Šteinerio, visiems žinoma, kad ne tik įvairių rūšių dirvos, bet ir grunto skyriniai skylėti, ir per daugelį amžių jie įsiurbė į save nojus,vaizduojamą vandens kiekį. Prie tų laisniško vandens nūykimo priežasčių priskirtinas skustas ugninis žemės branduolys, apsupty storu pluta apie 19 kilometrų storumu. Vanduo, persisunkdamas per įvairių geologiskų susidarymų sluoksnius, dingsta žemės gelmėse, padėdamas sukio tėti artimiausios prie plutos žemės vidurkio dalims — to didžiulio branduolio, kuriam sukietėti, nors per pusę vi so jo didumo, prireiktų daug kartų

Didžiulis vokiečių pašto hidroplanas, vežiojantis paštą iš Amerikos į Vokietiją

daugiau to vandens kiekio, kuris yra mūsų planetoje. Kadangi nuo to laiko, kai įsikūrė pasaulis, neprisdėjo nei vieno kito vandens lašo, — lietus ne daugiau kaip žemės suslėgti ięgaravimai, kurie grąžinami jai atgal, — tai labai suprantama, kad praėjus daugeliui amžių, galutinai dings visas vanduo nuo žemės veido. Tuomet, žinoma, apmirs augalų ir gyvųjų gyvybė, tuomet ateis žemės ir žmonių gyvenimo pabaiga.

Kuomet tai bus ir kaip įvyks tuo latinis išmirimas, — to neįstengia su žinoti smalsiųjų mokslininkų protai. Tai buvo yra ir, tenka manyti, pasiliks gamtos paslaptis. Daug ką žmogus protas išaiškino, ilgėms amžiams besilenkiant, bet toli gręžu der nedaug puslaktėčių toje didelėje gamtos knygoje perskaityta ir suprasta.

A. V.

Laidotuvėms

Šviesybė mūsų visa.
„Žiburėlis“ užgeso,
Užgeso, sunkiai mirė,
Deficito patirė.
Nors tris metus gyvavo,
Kasa visai išdžiuvo,
Nėr užkelto skatiko,
Dar skolos pasiliko.
Visi greit i bėkime,
Mileriukus neškime,
Deficito padenkim
„Žiburėlių“ gaivinkim.
Iš antro aukšto krito,
Neškim bonką spirito,
Gerai kaulus įtrinkim
„Žiburėlių“ gaivinkim
Nėr šviesybės visoje
Amazonos gatvėje,
Knyginas areštuotas

Mikas Nevedė.

(tęsinys iš 3 pusl.)

m. gyvenimo ūkyje, nuo to laiko — Kaupe.

Velionis paskutiniaisiais metais mažai figuravo viešojo visuomenės gyvenimo priešakyje, bet jo veiklumas nebuvo su mažėjęs. Iki pat mirties momento velionis liko toks pat nuosirdus ir veiklus idealistas ir nenustojęs rodes iniciatyvos kur tik ji buvo galima ir reikalinga. Paskutiniaisiais metais dirbo Kauno miesto savivaldybėje.

Surengė A. MAJUS.

(tąsa XXXIV)

Aselha, f. aša (duodo, sagos).
Asia, f. Azija.
Asiatico, adj. aziatiškas.
Asilo, m. prieglauda; pavargėlių (našlaičių) namai.
Asinno, adj. asiliškas.
Asmo, adj. aziuo, neraugintas (pav. duona).
Asna, f. asilyčia; gegnė (stogo).
Asnada, f. asiliškumas; asilų banda.
Asnai, adj. asiliškas; kvailas.
Asneira, f. asiliškumas; kvailystė.
Asno, m. asilas.
Aspa, f. kryžiaus pavidalo kankinimo įrankis; as aspas de moinho, vėjinio malūno sparnai.
Aspas, f. pl. kabutės („...“).
Aspar, v. apimti kabutėmis; lenkti, vynioti; kryžiuoti; kankinti.
Aspecto, m. reginys, vaizdas, išvaizda; žvilgtelėjimas; no primeiro —, iš pirmo žvilgtelėjimo.
Asperosa, f. žiaurumas, rūstumas, šiurkštumas.
Asperges, m. šlakstymas (švėstu vandeniu).
Aspergir, v. šlakstyti.
Aspero, adj. žiaurus, rūstus, šurkštus.
Aspersão, f. šlakstymas, pašlakstymas.
Aspersorio, m. krapylas, šlakstytuvas.
Asphalto, m. dervakmenis, kasamoji derva, asfaltas.
Asphyxiar, v. nutroškinti; pasmau-

gti; — se, nusitroškinti (smalkėmis, dujomis).
Asphyxioso, adj. nutroškęs; pasmaugtas.
Aspide, f. žaltys; gyvatė; lingua de —, įgeliami kalba; — não mata out ra, prov. varnas varnui akies neker ta.
Aspiração, f. kvapo atgavimas; atsišvėpimas; fig. gėidimas, aspiracija.
Aspirante, m. ko nors siekiantis, aspirantas; bomba —, čiupliamasis siurblys.
Aspirar, v. įkvėpti (orą); — a lig. c., ko nors siekti.
Aspirativo, adj. įkvėpiamas.
Asquerosamente, adv. bauriai; pabodžiai.
Asquerosidade, f. baurybė; paboda; baurumas; šlykštumas.
Asqueroso, adj. baurus, šlykštus; bodus.
Assa, f. asantas (toks Persijos augalas; — fetida, diveldrekis (tokie vaisiai, padaryti iš smirdančiojo asanto siyvų).
Assacar, v. kaltinti; šmeižti.
Assadeira, f. kaštanų pardavėja.
Assado, m. kepsnys; adj. keptas, spigintas, iškeptas.
Assador, s. m. kepėjas; keptuvė.
Assalariar, v. paskirti algą (užmokestį).
Assaltada, f. užpuolimas, antpuolis.
Assaltador, s. m. puolikas; plėšikas.
Assaltar, v. pulti, užpulti; užkabin-

ti.
Assalto m. užpuolimas; puolimas; to mar d, — (arba, por —), palmti šturmu.
Assanhado, adj. pašėlęs, paslutes, įsiutes, įtūžęs.
Assanhamento, m. pašėlimas, paslutes; įsiutes, įtūžimas.
Assanhar, v. supykinti; įsiutinti.
Assar, v. kepti, spiginti.
Assassinador, s. m. žudeika, užmušėjas, galvažudys.
Assassinat, v. nužudyti, užmušti.
Assassinato, m. galvažudystė, žmogžudystė.
Assassino, m. galvažudys, žmogžudys.
Assaz, adv. užtektinai, pakankamai.
Assazo (n) ar, v. nokinti; orandinti.
Assado, adj. tyras, švarus; dailus, gražus.
Assarse, v. r. švariai rengtis.
Assadar, v. šukuoti (linus, kanapea) padaryti švelnius, kaip šilka.
Assediador, s. m. apgulėjas; apstovėjas (tvirtovės).
Assediav, v. apgulti; apsupti (tvirtovę, miestą).
Assedio, m. apgulimas, apsupimas.
Assesguração, f. apdraudimas; apsaugojimas.
Assesrador, s. m. saugotojas; draudėjas.
Assesgarar, v. saugoti; apdrausti.
Assesio, m. švarumas, tyrumas.
Asselvejar, v. pavirsti laukiniu; sudykėti.
Asses m. m. mėsa (raumenys); nuo strė-

SPORTAS

Šį sekmadienį futbolo rungtynės įvyksta Mokoje su brazilu klubu „Camoes“ X „Lithuania“ da Mooca jų aikštėje, kuri randasi gale rua Tabajaras Sportininkai renkasi savo patalpoje lygtinai 1 val. p. p. Prašoma atsilankyti ir gerb. tur sida.

Už skolas atiduotas.
Nėr nei vieno artisto,
Scena tuščia apleista,
Piktos dvasios tik šoka
Patanimis kazokų,
Ikim biėšines bankas
Greičiau rinkime auksas,
Tiktai nei reiso nevokim
„Žiburiai“ atiduokim
O „Žiburys“ kai atgys
Vakarūkas padarys.
Platus kultūrą ir tiesą
Tamsią minią vos į šviesą.
Todėl visi kas tamsus,
Neškime milėtusus,
„Žiburiai“ į erabą dėkim
Lenkai, turkai, žydėliai,
Paneleš, kavalėriai,
Lūdną dieną prisiminkit
Visi širdys sugriaudinkit.

„Žiburys“ grabo guli
Užgesinęs spindulį,
Aplinkui šviesos trūksta
Tik iš grabo dūmai rūksta.
Ką darysim be šviesos,
Kai „žiburį“ palaidos,
Akis išsižadysim.
Kai šviesos nematysim.
São Paulo piatus miestas
Taps tik žvakėms apvieistas,
Del lietuvio ar brazilo
Neilks kultūros nei kilo.
Sudov šviesos „žiburį“
Matau, laimės neturi,
Tavo mirtis jiem nerūpi
Nes visi sau ramūs tupi.
Turbut tavo palaidos,
Gražiai visi apaudos,
Vaikiniai ir paneleš
Visos tavo aveleš.
Apkalietas, apverktas,
Tapsi žemėm užverstas,
O mes tamsoje gyvenšim
Nekultūringais pasensim...

Mikas Nevedė.

Colligidopor A. MAJUS.

nu; „palendrica“.
Assembleia, f. susirinkimas, su eiga.
Assembleiar, v. sekti, pamėgdžioti; būti panašiu; palyginti, sulyginti.
Assentada, f. posėdis; protokolas; liūdininkų apklausimas; duma assentada, išyk, vienu muostu.
Assentadamento, adv. aiškiai.
Assentado, adj. padėtas; sutvarkytas; ramus; nutartas, įtrauktas į protokolą; užregistruotas; estar —, sėdėti.
Assentamento, m. sėdėjimas; pamatas pagrindas; pastolas; sutarimas; pašaukimas; įregistruojimas.
Assentar, v. pagrįsti, pamatuoti; sutarti, leisti; įregistruoti, įrašyti; patikrinti; nurašinti; — uma bofetada, suduoti į žandą, duoti antausį; — con dições, statyti sąlygas; — no papel, išdėstyti raštu; — praça, pasiduoti į kareivius; — se, atsisėsti; įsirašyti; remsis kuo nors; pasikliant kuo.
Assente, adj. sėdis, pasodintas; pažėgus; ramus; gudrus; aiškus.
Assentimento, m. pritarimas; sutikimas.
Assentir, v. pritari; sutikti; patvirtinti.
Assento, m. sėdynė; pamatas pagrindas, bazė; padėjimas, stovis, apystova indas; pastaba; išmintis; ramumas; ištvermė; sutartis; com —, ramiai apsvarytas; — de frelo, žašlas; — de praça, šaukimas į kariuomenę; — dos presas, belaisvių sąrašas.
(bus daugiau)

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoj,
- 5) Dariono krautuvėj S. Annoj.
- 6) „Vilniaus“ krautuvėje rua Pra

tes 99a. pas atskirus
platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

**AR JAU ATNAUJINAI PRE
NUMERATA?.. SKUBINK, KITU
BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE
NU IR JVAIRENYBIU!**

**Dr.
A. M. Kandia**

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų.
Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama.
persikėlė į rua Barão Itapetininga,
52. 3° andar, Telef. 40 218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

VISUOMENĖS ŽINIAI.

Vieša lietuvių skaityklą Lietuvių
name (r. Bandeirantes 92) vokiška šio
mis dienomis: ketvirtadieniais nuo 6 —
9 v. vak. ir šeštadieniais nuo 7 — 10
val. vak.

Norintieji gali nemokamai pasis
kaityti įvairių, Lietuvos, Amerikos, ir
kitų kraštų lietuviškų laikraščių.

Del išvažiavimo.

SKUBIAI

Parsiduoda krautuvė su visu iren-
gimu.

Gera Friguezia.
Kreiptis: Rua Newton Prado (buvusi
Matarazzo, 86
Pedro.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapimo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetininga 52. 3 aukštas. Telef 4-0218

SKAITYKITE IR PLATINKITE

„LIETUVIS BRAZILIJOS“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS
DALYKUOSE.

**DR.
S. MEITIN.**

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio
universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir ner-
vų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar.
susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA
37-a salas 8-9. T4-0715.

PINIGU KURSAS.

Litas	---	1\$640
Prancūzų frankas	---	\$538
Vok. markė	---	3\$251
Ital. lira	---	\$698
Doleris	---	13\$310
Čiugvajaus pezas	---	6\$511
Argentinos pezas	---	3\$525
Anglų svaras	---	47\$485
Lenkų	---	1\$810

Vokiečių fotografijų įstaiga
„BERNARDO“
Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto-
grafijų srity. Specialybė padidi-
nime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir
pigus. Vyksta į namus fotografijų
reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
SÃO PAULO.

Geriausia ir patogiausia skelbtis
„LIETUVIS BRAZILIJOS“

MEDICINOS FELČERIS.

Baigęs rusų medicinos klasinę mo-
kyklą su 25 u. m. praktika ligoninėse ir
klinikose Rusijoje, Vokietijoje, Lietuvoj
ir Lenkijoje, prityręs gydyme vidurinių,
odos, lyties (venerinių), nervų, išdies,
džiovos, mažakraujystės ir kitų ligų.
Skragždėtą veidą pagyda be jokio
skausmo.

Kalba lietuviškai, rusiškai, Len-
kiškai, vokiškai ir portugališkai.

IZIDORO GARLO

Rua Anhaia 100 (B. Retiro).

MES BE VILNIAUS

NENURIMSIM!

Démesio!

Démesio!

Jaunime! nepraleisk progos pasilinksinti ir pažiūrėti i. m.
birželio mėn. 11, 18, 25 sekmadieniais ir per Šv. Petra, ketvirtadienį
29 dienomis, B. L. Jaunimo 8 ga „Viltis“ rengia linksmus šokių

VAKARUS

Lietuvių Namų salėj rua Bandeirantes 92.
Vakarų pradžia 7 v. vak. pabaiga 12 v. naktį

Pakvietimai gaunami „Liet. Braz.“ redakcijoj ir pas draugijos narius.
„Vilties“ Valdyba.

Jau keturi metai suejo,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOS“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenan-
čius fazendų darbininkus prijauniančius lietuvių. Per tris metus
savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmoj vietoj lietuviš-
kos kolonijos reikalų gnyne.

Įžengdamas į 5-sius metus „Lietuvis Brazilijoje“ žada ir gi savo
skaitytojams tiekti įdomiausių ir naudingiausių, žinių iš visų pasau-
lio kraštų. Todėl kiekvieno lietuvių pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl?
Todėl, kad „Liet. Brazilijoje“ yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis,
lietuviškos minties laikraštis, b. to yra pigiausias, nes Brazilijoje ka-
tuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusel metų ir atskirius mėnesiams po
1\$. Užsieny — metams 20\$, pusel metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ Caixa postal, 1784 SÃO PAULO

Už apinokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsako

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos
ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Por'co Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 d. Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertiē rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v.

Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių

Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Lietuviška

VALGYKLA
Pietūs

1\$000 — 1\$500 — 2\$000 mėnesiniai
sulyg susitarimo.

Ten pat priirami pensionistai.

Rua Bandeiran'es 92.

Lietuvių Namų šeimininkė.

Ukininkų Dėmesiai.

Skubiai parsiduoda 10 alk. ūkis,
su gyvuliais ir įrankiais. Geroj vietoj,
prie miestelio ir didelės ūpės. Kaina
pigai. Smulkesnių žinių galima gauti
laišku. Juo adresu. Josė Tabeleškis
Via Itararé, Itaporanga Nucleo Colo-
nhal Barão de Antonino E. F. S.

**„LIETUVIS BRAZILIJOS“
— GYVENIMO VEIDRODIS**

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laišukai:

P. Baškauskui, M. Baškauskui, A. Baubiniui, K. Bacevičiui, Z. Balsevičiui, D. Danilevičiui, K. Jurčiui, P. Karolvi, V. Kozenbergui, W. Liubčikui, M. Marcinoniui, B. Miskinis, V. Misuta, vičiui, F. Peleckui, P. Pauksniui, A. Pupieniui, P. Povilavičiui, L. Ralickiui, B. Skujai, T. Šablėvičiui, J. Skrebiui, J. Šarutėiui, J. Šauliui, S. Tervidžiui, T. Vengrytei, V. Valentiui, L. Vaibiui, M. Žuvininkui, K. Zdanovičiui, M. Zabuikeri, J. Žakevičiui,

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturintieji išpirkę pašto dėžutes — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ATSAKYMAI

A. Balaišiui. Lietuviškų knygų pardavimui, São Pauly visai nėra. Knygynai — skaityklos veikia prie liet. prad. mokyklų. Be to „Liet. Sga Brazilijoj“ įsteigė Centralinę biblioteką. Tačiau siuntinėti knygas skaitymui į fazendas ar šiaip į provinciją daugiau kainuos negu tą knygą verta. Taigi nėra jokios galimybės. Skaitykite laikraščius.

Pranešimas.

Pranešama, kad š. m. birželio 17 d. (šeštadienį) 7½ val. vak. B. Llet. Jauni no S-ga „Viltis“ Lietuvos namų sąjė Rua Bandeirantes 92 šaukta visotiaų narių susirinkimui. P. St. Vancevičius skaitys referatą. „Mūsų pareigos ir uždaviniai jaunimo organizacijoj“ kviečiame kuo skaitingiausiai dalyvauti svečius ir prijaudinančius. Narių atsilankymas būtinas.

Valdyba

JUOKAI

Bijo įtarimo.

Policininkas prašė kuklią mergelę tekėti už jo:

— Aš tamstą labai myliu, — teisi nosi mergelė, — bet tekėti už tamstos nieku būdu nesutiksiu.

— Kodėl?

— Mat, kai šventadienį mes eitu me pasivnakiščioti, tai visi žmonės manytų, kad tamsta mane į nuovadą vėdi. O tai jau būtų negražu.

Nėra ko laukti.

— Kokia nelaimė! Tik spėjome iš važiuoti, o jau man ištraukė iš kišenės pinigėlių...

— O ko gi lauks, — juk čia greitasis traukinys.

Darbėtos žmonos.

— Pasveikink mane. Noseniai ve džiau žmoną. Ji nepaprastai sumani ir taupi: iš savo seno rūbo padaro man kaklaraištį...

— O mano žmona dar geresnė: ji iš mano seno kaklaraiščio pasidaro sau naują suknelę...

Pratarmė.

— Kas tai yra pratarmė?

— Pratarmė, arba prakalba, yra tai, ką rašytojas parašo veikalą pabaigęs, vadinasi, jo pabaigoje, spausdinvė spausdina veikalą pradžioje, o skaityto jas neskaityto nei pradžioje nei pabaigoje.

Ledai — lyg valdžios pinigai: paimti į rankas jie tuoj tirpsta.

Kvailiausia moteris turi pakaukaimai proto savo vyrui apgauti.

Profesinis ginčas.

Nemokanti virti šeiminkė patiekė pietums apyžalę mėšą. Vyras pada

Dėmesio!

Skubiai išsinuomuoja 3 kambariai ir virtuvė Villa Zelinoj ir du kambariai Lietuvos namo Rua Bandeirantes 92. Be to priimami pensionistai. Sąlygos labai prielamos.

Kreiptis: Liet. namų šeiminkė

Rua Bandeirantes 92 (Bom Retiro).

rė pastabą. Jauna moteriškė supyko: — Mano brangusis, neužmiršk, jog tu vedei ne virėją.

Po kelių dienų naktį kitam kambariary pasikirdo bildesys. Žmona tai išgirdo, pažadino vyrą ir išsigandusi sako:

— Kelkis, eik pažiūrėk, kas ten dedasi, gal vagys?

— Kelkis pati; neužmiršk, kad ne už policininko išteklėjai, — ramiai atsi kierto vyras.

Kas reta.

Kartą Anglijos karalius Jurgis II inkognito (slaptai) keliavo po savo kraštą ir užėjo užkšt į vieną kaimo suuklę. Šeiminkas už vieną kiaušinį paėmė iš jo net visą gin ją (apie 50 litų).

— Argi čia kiaušiniai didelė rotonybė, kad toki brangūs, — paklausė karalius.

— Ne kiaušiniai čia retenybė, bet karaliai, — atsakė šeiminkas.

Kas bus, kas nebus,

bet Lietuvis nepraxus!

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

Netikri pašto ženklai.

Rio 7. VI. Iš Rio pranešama, kad ten vėl pasirodė netikrų pašto ženklų. Praeitais metais netikrų pašto ženklų, Rio de Janeiro estado buvo rasta už 200 tūkstančių milreisų. Jų falsifikatorių viena firma Passanha Mato e Cia iš Campos miesto. Pašto ženklų falsifikatoriai buvo suimti ir atiduoti teismui. Respublikos prokuroras prašo, kad visi falsifikuoti pašto ženklai būtų atiduoti į policiją kol bus surasti jų dirbėjai.

Bananų priekyba.

Rio 8. VI. Generaliū's Brazilijos konsulas Neu-Yorke pranešė per užsienio reikalų ministeriją, kad Amerikos rinkoje jaučiamas didelis trukumas bananų pakilo. Sąryšy su tuo bananų kainos pakilo. Konsulas praneša visoms suinteresuotoms bananų eksporto firmoms kreiptis tesiog į generalinį, Brazilijos konsulatą, bananų priekybos reikalais.

Paminklas Camões'ui.

Rio 8. VI. Rio de Janeiro mieste ne užilgo bus pastatytas didelis paminklas didžiausiam Portugalijos rašytojui ir poetui Luiz Vasco de Camões.

Brazilijos ambasadorius Portugalijai.

Rio 8. VI. Ministeris Guerra Duval, kuris dabar randasi Berlyne, paskirtas nauju Brazilijos ambasadorium Portugalijai.

Portugalų kolonijos diena.

Rio 7. VI. Birželio 10 diena paskelbta „Portugalų kolonijos diena“. Tai jau antroji portugalų diena. Tą dieną bus pašventintas kertinis akmuo Portugalijos rašytojui Camões statomo paminklo Rio de Janeiro mieste.

Kavos eksportas per Santos uostą.

Pio 8. VI. Kavos departamento direktorius Armando Vidal, truojo paskalbėjimas su finansų minist. Oswaldo Aranha del kavos eksporto per Santos uostą.

Finansų ministeris davė įsakymą įgaluoti Santos muitinės inspektorijų vykdyti kavos įkrovimą su Cia Docas pristatytais darbininkais.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiose atsitikimuose: Chamadoms ir plietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

RUA 15 DE NOVEMBRO NR. 32.
TEL. — 2-6393.

Nepirkite kitur žemės sklypų, pirma ne apzlurėję

VILLA ZELINOJ

Parsiduoda žemės sklypai su pastatytais namais išsimokėjimui, mokant po 80\$000 į mėnesį.

DOKUMENTAI TIKRI IŠ 1820 METŲ.

Del smulkesnių informacijų kreiptis: Praça Antonio Prado, 3. (Prieš City Banką) nuo 2 iki 4 val. vak.

Sekmdieniais ir šventadieniais vietoje. AVEN. ZELINA, 33.

K. KORKISCHKO.

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą
Raul Soares — 12. VI 33
Alte. Alexandrino 27. VI 33
Astrida — — 28. VI 33

Klinos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išetvėbės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyti galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA įkurta 1900 m.
Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmdieniais tik ligi 12 val.

